

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum donum lingarum sit excellentius, quàm donum prophetiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

... &c. huiusmodi dona inter gratias gratis datus computentur, & ex diuina actione fiat, quae nullam praerogativam dispositionem naturalem, aut moralem, nulla videtur efficax ratio ad quietandam intellectum, quare cum oportet sicut hodie, non est in Ecclesia donum linguarum, nisi quia haec omnia querunt Spiritus sanctus, diuidens sicut vult, & quando vult. Non modica tamen persuasio est tepor, seu defectus nolite ad implendum illud Domini mandatum, Rogate Dominum meis ut mittat operarios in messem suam. Defectus quoque nostrae bonitatis, & praecipue in prelatis, multum cooperari videtur: quoniam bonitas quae tollerem impedimenta gratiae huiusmodi, abest. Gratiam enim contra regulariter non dari apponitibus impedimenta, quamuis non deur ex meritis. Vnde & propheta donum prophetiae ipsi tempore cogitatis adus impediens negatur. Dicit autem Augustini ratio ex suppositione procedit.

De plenitudine eius omnes accipimus: sed Christus non legitur fuisse locutus nisi vna lingua, nec etiam nunc fideles singuli nisi vna lingua loquuntur. ergo videtur quod discipuli Christi non acciperent ad hoc gratiam, vt omnibus linguis loquerentur.

SED CONTRA est, quod dicitur Act. 2. q. repleti sunt omnes Spiritu sancto, & coeperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. Vbi dicit glof. * Gregorij, quod Spiritus sanctus su per discipulos in igneis linguis apparuit, & eis omnium linguarum scientiam dedit.

RESPON. Dicendum, quod primi discipuli Christi ad hoc fuerunt ab ipso electi, vt per vniuersum orbem discurrentes, fidem eius vbique praedicarent, secundum illud Matth. ultim. Euntes docete omnes gentes. Non autem erat conueniens, vt qui mittebantur ad alios instruendos, indigerent ab alijs instrui qualiter loquerentur, vel qualiter quae alij loquerentur, intelligerent: praesertim quia isti qui mittebantur erant vnius gentis, scilicet Iudaeae, secundum illud Ista. 27. Qui egredientur impetu a Iacob, implebunt faciem orbis femine. Isti etiam qui mittebantur, pauperes & impotentes erant, nec de facili a principio reperissent, qui eorum verba alijs fideliter interpretarentur, vel verba aliorum eis exponerent, maxime quia ad infideles mittebantur: & ideo

neccesarium fuit, vt super hoc eis diuinitus prouideretur per donum linguarum, vt sicut gentibus ad idolatriam declinantibus introducta est diuersitas linguarum, sicut dicitur Genes. 11. ita etiam quando erant gentes ad cultum vnius Dei reuocanda, contra huiusmodi diuersitatem remedium adhiberetur per donum linguarum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut dicitur 1. ad Corinth. 12. Manifestatio spiritus datur ad utilitatem: & ideo sufficienter & Paulus, & alij Apostoli fuerunt instructi diuinitus in linguis omnium gentium, quantum requirebatur ad fidei doctrinam: sed quantum ad quaedam, quae superadduntur humana arte ad ornatum & elegantiam locutionis, Apostolus instructus erat in propria lingua, non autem in aliena. Sicut etiam in sapientia & scientia fuerunt sufficienter instructi, quantum requirebatur doctrina fidei, non autem quantum ad omnia quae scientiam acquisitam cognoscuntur, puta, de conclusionibus arithmeticae, vel geometriae.

AD SECUNDUM dicendum, quod quamuis vtrumque fieri potuisset, scilicet quod per vnam linguam loquentes ab omnibus intelligerentur, aut quod omnibus linguis loquerentur, tamen conuenientius fuit quod ipsi omnibus linguis loquerentur: quia hoc pertinebat ad perfectionem scientiae ipsorum, per quam non solum loqui, sed intelligere poterant quae ab alijs dice-

bantur. Si autem omnes vnam eorum linguam intellexissent, hoc vel fuisset per scientiam illorum qui eos loquentes intelligerent, vel fuisset quasi quaedam illusio, dum aliorum verba aliter ad eorum aures proferrentur, quam ipsi ea proferrent: & ideo glof. * dicit Act. 2. quod maiori miraculo factum est, quod ipsi omnium linguarum generibus loquerentur. Et Paulus dicit 1. ad Corinth. 14. Gratias ago Deo, quod omnium vestrum lingua loquor.

AD TERTIUM dicendum, quod Christus in propria persona vna soli genti praedicaturus erat, scilicet Iudaeis: & ideo quamuis ipse absque dubio haberet perfectissime scientiam omnium linguarum, non tamen oportuit quod omnibus linguis loqueretur. Ideo autem, vt Aug. dicit * super Ioan. cum & modo Spiritus sanctus accipitur, nemo loquitur linguis omnium gentium, quia iam ipsa Ecclesia linguis omnium gentium loquitur, in qua qui non est, non accipit Spiritum sanctum.

ARTICVLVS II.

Vtrum donum linguarum sit excellentius, quam gratia prophetiae.

Super Quaestiones centesimo septuagesimo sexto Articuli secundum.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod donum linguarum sit excellentius quam gratia prophetiae. Quae enim sunt melioribus propria, videtur esse meliora, secundum Philosophum in 3. Topic. * sed donum linguarum est proprium noui Testamenti. Vnde cantatur in sequentia Pentecostes. Ipse hodie Apostolos Christi donans munere insolito, & cunctis inaudito seculis: prophetia autem magis competit veteri Testamento, secundum illud ad Hebr. 1. Multifarie multisque modis olim Deus loquens patribus in Prophetis, ergo videtur quod donum linguarum sit excellentius, quam donum prophetiae.

¶ 2. Prat. Illud per quod ordinamur ad Deum, videtur excellentius esse eo, per quod ordinamur ad homines: sed per donum linguarum homo ordinatur ad Deum, per prophetiam autem ad homines. dicitur enim 1. ad Corinth. 14. Qui loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo: qui autem prophetat, hominibus loquitur ad edificationem, ergo videtur quod donum linguarum sit excellentius, quam donum prophetiae.

¶ 3. Prat. Donum linguarum habitualiter permanet in habente ipsum, & homo habet in potestate vt eo cum voluerit. vnde dicitur 1. ad Corinth. 14. Gratias ago Deo, quod omnium vestrum lingua loquor: non autem sic est de dono prophetiae, vt supra dictum est. * ergo donum linguarum videtur esse excellentius, quam donum prophetiae.

¶ 4. Prat. Interpretatio sermonum videtur contineri sub prophetia,

IN articulo secundo eiusdem quaestio. 176. aduerte differentiam inter primum & secundum excessum prophetiae super donum linguarum: quoniam primum attenditur penes ipsum actum virtutis, scilicet prophetiae & doni linguarum: quoniam doni linguarum actus est virtus signorum, id est, vocum, prophetiae autem perceptio signorum, hoc est, veritatis intelligibilis. Secundus autem excessus clare patet, quod consistit comparando obiecta vtriusque doni adiuuic, quatenus vtriusque est notitia quaedam, dum prophetia est nominum, & donum linguarum notitia vocum.

In responsione ad secundum eiusdem articuli, dubium esset, quo pacto qui loquitur lingua, non loquitur hominibus, hoc est, ad intellectum hominum, vel utilitatem eorum, sed ad intellectum soli Dei, & ad laudem eius: quoniam donum linguarum manifeste est ad hominem, & hominum utilitatem. Sed cessat dubium, dum perspicitur ad quod propositum, haec verba dicuntur ab Apostolo & auctore, scilicet cum aliquis loquitur linguis absolute, non ad instruendum alios, vel interpretandum. Hoc enim contingit fieri inter

Est glo. Be- dae ibid. tomo 2.

Tracta. 22. in Ioan. a medio illius, tomo 9.

Lib. 3. cap. 1. post mediu, tomo 1.

q. 171. ar. 2.

inter eos qui nullam illarum linguam intelligunt. Et ideo dicuntur loqui ad intellectum, & laudem Dei, & non ad intellectum & utilitatem hois: unde & Apostolus ibidem dicit, scilicet 1. ad Corinth. 14. quod ingrediens aliquis putabit eos ebrios, seu insanos. ¶ In responsione ad quartum eiusdem articuli, nota quod ultimum donum inter gratias gratis datas, hoc est, interpretatio sermonum, non solum extendit se ad exponendum obscura sacre Scripturę ppter difficultatem rerum, ut sunt mysteria Trinitatis, Incarnationis, & huiusmodi, & ppter difficultatem similitudinum & parabolarum in Sacra Scriptura multa secreta velantium, ut sunt tot tam in veteri, quam nouo testamento metaphoricę scripta, sed etiã ppter difficultatē ipsarum vocum: ita quod non ad donum linguarum, sed ad interpretationem sermonum spectat & intelligere, & exponere difficultates quę ex nominibus emergunt. Et propterea donum interpretationis sermonum non computatur inter gratias spectantes ad locutionem; sed magis inter gratias spectantes ad intellectum.

*Lib. 12. de Gen. ad lit. c. 8. tom. 3. q. 173. art. 2. q. 174. art. 2.

videtur contineri sub prophetia, quia Scripturę eodem spiritu exponuntur quo sunt editę: sed interpretatio sermonum. 1. ad Corinth. 12. ponitur post genera linguarum, ergo videtur quod donum linguarum sit excellentius, quam donum prophetię, maxime quantum ad aliquam eius partem. SED CONTRA est, quod Apostolus dicit 1. ad Corinth. 14. Maior est qui prophetat, quam qui loquitur linguis. RESPON. Dicendum, quod donum prophetię excedit donum linguarum tripliciter. Primò quidem, quia donum linguarum refertur ad diuersas voces preferendas, quę sunt signa alicuius intelligibilis veritatis, cuius etiam signa sunt quedam ipsa phantasmata, quę secundum imaginariam visionem apparent. Vnde & Augu. 12. * super Genes. ad literam, comparat donum linguarum visioni imaginarię. Dicitur t̄ est autem supra, quod donum prophetię consistit in ipsa illuminatione mentis ad cognoscendam intelligibilem veritatem. Vnde sicut prophetica illuminatio excellentior est, quam imaginaria visio, vt supra habitum est: ita etiam excellentior est prophetia, quam donum linguarum, secundum se considerata. Secundo, quia donum prophetię pertinet ad rerum notitiã, quę est nobilior, quam notitia vocum, ad quam pertinet donum linguarum. Tertio, quia donum prophetię est vtilius. Et hoc quidem probat Apostolus 1. ad Corinth. 14. tripliciter. Primò quidē, quia prophetia est vtilior ad edificationem Ecclesię, ad quam qui loquitur linguis, nihil prodest, nisi expositio subsequatur. Secundo, quantum ad ipsam loquentem, qui si acciperet, vt loqueretur diuersis linguis sine hoc quod intelligeret, quod pertinet ad propheticum donum, mens eius non edificaretur. Tertio, quantum ad infideles propter quos precipue esse videtur datum donum linguarum, qui quidem forte eos qui loquerentur linguis, reputarent insanos, sicut & Iudęi reputauerunt ebrios Apostolos linguis loquentes, vt dicitur Act. 2. Per prophetias autem infideles conuincuntur manifestatis absconditis cordis sui.

habet, linguam habet, apocalypsicam reuelationem habet. AD SECUNDVM dicendum, quod prophetia homo ordinatur ad Deum, quod est nobilissimum, quam ordinatur ad linguam. Dicitur autem quod lingua, nõ loquitur hominibus, sed hominum, vel utilitatem eorum, sed solus Dei, & ad laudem eius: sed ordinatur aliquis & ad Deum, & ad homines de est perfectius donum. AD TERTIVM dicendum, quod prophetica se extendit ad omnia supernaturalia. Vnde ex eius perfectione constat statu imperfectionis huius vite, sed perfecte per modum habitus, sed imperfecte cuiusdam passionis: sed donum extendit ad cognitionem quantum ad scilicet vocum humanarum. Et hoc imperfectioni huius vite, quod per se liter habeatur. AD QVARTVM dicendum, quod sermonum potest reduci ad donum prophetiam, quantum scilicet mens illuminatur, & exponendum quęcumque in verbis obscura siue propter difficultatem significatarum, siue etiam propter obscuras quę proferuntur, siue etiam propter res rerum adhibitas, secundum illud dicitur de te, quod possis obscura interpretari dissoluere. Vnde interpretatio interpretior, quam donum linguarum, vt patet quod Apostolus dicit 1. ad Corinth. 14. qui prophetat, quam qui loquitur linguis, interpretetur. Postponitur autem interpretatio dono linguarum: quia estimandum diuersa linguarum generata, monum se extendit.

QVAESTIO CLXXVII. De gratia gratis data, quę consistit in sermone, in duos articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de gratia gratis data, quę consistit in sermone, de qua dicit Apostolus 1 ad Cor. 12. Alij datur per spiritum sermo sapientię, alij sermo scientię. Et circa hoc quaruntur duo. ¶ Primò, Vtrum in sermone consistat aliqua gratia gratis data. ¶ Secundo, Quib⁹ hæc gra cõpetat.

ARTICVLVS PRIMVS. Vtrum in sermone consistat aliqua gratia gratis data.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod in sermone non consistat aliqua gratia gratis data. Gratia enim datur ad id quod excedit facultatem naturę: sed ex naturali ratione adiuuata est ars Rhetorica, per quã aliquis potest

q. 174 art. 2. ad 1.